

Halk Devletinden Yeniden Sömürgeye

İçeriği Yazan: [Erdinç AYDIN](#) [1] Zaman: Paz, 14/12/2008 - 15:13

Emperyalizme yeniden hoş geldin (mi) demeliyiz. Uluslar arası piyasaya entegre edilmiş pek de gerçekçi politikalar yürütmeden (Gümrük birliği gibi) dönemin başbakanı Tansu Çiller'in söylemiyle "Dünyada var olan 2. sosyalist devlet" Türkiye Cumhuriyeti, Emperyalizmin finansal dayatmalarına, politik oyunlarına ve iktisadi zorlamalarına boyun eğmiş ve serbest piyasa sistemine geçiş sözü ve özelleştirme sürecine girilmiş.

Geldiğimiz nokta Cumhurbaşkanımız ağzından serbest piyasa ekonomi modelinin benimsendiği açıklanarak, özelleştirme adı altında öz birikimlerimiz değerlerinin çok altında olup olmaması tartışmaları altında, yabancı sermayeye devredilmiş / satılmıştır.

Finans sektörünün ağırlığını oluşturan Bankacılık sisteminin yabancı ağırlıklı oluşu ve borsada kontrolsüz bir şekilde yabancı finans çevrelerinin girişi ve çıkışının devam etmesi belirsiz ve ciddi yerel krizlere gebe kalacağımızın göstergesi olarak durmakla birlikte; Dünya genelinde kapitalist sistemin tıkanışı 1929 krizinden sonra en büyük buhranı yaratmak üzereyken elimizin kolumuzun bağlı oluşu ve krizden çıkışın tek yolunun borçlarımızı borç alarak kapatmak arayışı olduğu gerçeğini yaşamaktayız.

Kapitalist sistemin analizini yapan Karl Marx, bizim gibi ülkelerde bu işleyişin ne anlama geldiğini çok güzel anlatmış olmasına karşılık, iktisadi tercihler olarak olmasa bile siyasi tercihlerin iktisadi tercihlere evrildiği bir Türkiye ile karşı karşıya bırakıyoruz. Ya da iktisadi tercihimiz politik teslimiyetimizi dayatıyor.

Şimdi TBMM'de yabancılara imarlı alanlar içinde toprak satışını onayladı. 2b orman arazilerinin satışı gündemde. TEMA vakfının bu konuda imza kampanyası sürüyor bu noktada tarihe bir göz atalım ne dersiniz? Yakın tarihte emperyalizmin ilkin Anadolu'ya bu yolla nasıl fiili olarak girdiğini görmek adına ve geldiğimiz noktayı tekrar sorgulamak için fiili işgal denemeleri olan projelerini saymazsak:

"İngiltere'nin oluşturduğu kolonileştirme hareketi demiryolu projeleri ile beraber yürüyordu. En büyük İngiliz tüccar Whitall'ler tarım, sanayii, madencilik alanlarında Batı Anadolu'dan Mersin'e kadar olan bir bölgede büyük ekonomik çıkarlara sahiptiler.

İngiltere'nin dış ticaretine yaptığı büyük hizmetlerden dolayı Sir ünvanı verilen James Whitall, demiryolu yapımı için şunları söylüyordu:

"İlk adım demiryolları yapmak olmalı. Bu demiryolları İngilizler tarafından yapılacak, İngilizler tarafından işletilecek, İngilizlerin malı olacak. Çok karlı olacaklar ve şimdiye kadar tarıma açılmamış bölgeleri çok verimli yapacaklar. Demiryolu şirketleri küçük muhtar cumhuriyetler şeklinde gelişecek."[\[1\]](#)

Aydın Demiryolu şirketi yöneticileri Osmanlı mahkemelerinin yargılama yetkisini kabul etmeyerek, davalarına İzmir konsolosluk mahkemelerinin bakması hakkını elde ettiler.

Ege bölgesinde ticari, sanayii ve madencilik faaliyetlerini ele geçiren İngilizler epey gayri menkul ve tarım arazisi almışlardı Osmanlı Hükümetine İngilizler baskıyla 1866 yılında yabancılara toprak satışını serbest bırakan bir kanun çıkarttılar.

Bu kanundan sonra toprak satışları hızlandı. 1878 yılında İzmir ve çevresindeki tarım arazilerini tamamına yakını 41 büyük İngiliz iş adamı tarafından satın alındı.1857 ila 1892 yılları arasındaki İngiliz uyrukluların aldığı toprakların dökümü şöyledir :

AD ALAN (dönüm) YER
A. D. Clarke 72.000 Kuşadası
G.Meredith 12.000 Aydın
J.H. Hutchinson 1.556 Tire
W.G.Maltass 122.592 --
F.Whitall 18.868 Tire
G. Minardo 8.800 -
R. Wilkin 130.228 -
A. S. Perkins 16.360 Bornova
D. Baltazzi 247.000 -
M. Wolff 16.000 -
A. Edwart 80.000 Buca
H. ABBOT 75.472 -
Smyrna Vineyars
and Brandy Distil 25.200 -
E. Purser 2.000 Aziziye
Asia Minor Cotton C. 36.800 Nazilli
J. B. Paterson 47.800 -
A.Castor 6.000 -
J. Rees 30.000 -
J.Aldrich 6.000 Aydın
C. Gregoriades 5.160 Ayaslug
E. Lee 3.040 İzmir
S. J. Hadkinson 2.040 -
Baltazzi 82.000 Bergama

Ayrıca kayıtlarda görülmeyen J.J. Werry ve J.T. Smith'e iki çiftlik, R. Wilkin'e ait üç çiftlik ve iki bağ ile F.G. Wedova ve C.F. Tebbit'e ait iki çiftlik ve J.H. Hutchinson a ait Torbalı yakınlarındaki çiftlikte bu listeye ilave edilmelidir.

Aslında tabloda gösterilen topraklardan çok daha fazlası İngilizlere satılmıştır; ancak bu toprakların alanı ve değeri hakkında bilgilere tam olarak ulaşılammıştır. Ancak yapılan tahminler, Batı Anadolu'da İngilizlerin satın aldığı toprakların yaklaşık 2.400.000 ile 2.800.000 dönüm arasında olduğudur.

Buna Rus, Ermeni, Yahudi sermayedarların satın aldığı araziler de eklenince, toplam miktar 5 ile 6 milyon dönüme ulaşıyor.” [2]

Yabancılar toprak satışı derhal durdurulmalıdır. Ulusal sınırlar içinde siyasi ve ekonomik bağımsızlığımızı koruyabilmemiz için, olmazsa olmaz olan gerçekleri göz ardı etmek yanlışına düşmemek, düşürülmek umudu ve uyarısıyla.

Erdoğan AYDIN

erdinc.aydin@politikadergisi.com

[1] Emperyalizmin Türkiye'ye Girişi, Orhan Kurmuş, BilimYayınları, İstanbul 1977, Sy.37.

[2] http://www.akademiktarih.com/index.php?option=com_content&task=view&id=3718&Itemid=61

[2]

Yorumlar

Kaynak URL (18/04/2024 - 15:08 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/halk-devletinden-yeniden-somurgeye>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/erdinc-aydin>

[2] http://www.akademiktarih.com/index.php?option=com_content&task=view&id=3718&Itemid=61